

Република Србија
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
Секретаријат
Одељење за обраду података, притужбе и
сарадњу са независним телима
02/4 број: 072/3-40/21- 7
14.06.2021. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
Београд

18 JUN 2021

Починило:	
Одговор:	
41 2	128 16371

L-11.6.4

MA

ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

Заменица Заштитника грађана, др Наташа Тањевић

Делиградска 16
Београд

Веза: Ваш дел. Број 5557 од 02.03.2021. године

Поштована,

Поводом Вашег акта под наведеним бројем којим је достављен Извештај о посети Полицијској управи у Ваљево у обављању послова Националног механизма за превенцију торуре (НПМ), у прилогу акта достављамо Вам као изјашњење на препоруке извештај Полицијске управе у Ваљево 03.17 број: ПОД-09/21-3 од 02.06.2021. године као извештај Сектора за људске ресурсе 08 број: 15-15/21-1 од 15.03.2021. године.

С поштовањем,

Прилог: 2

НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА
Драган Поповић

Република Србија
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
Дирекција полиције
Полицијска управа у Ваљево
03.17 број: ПОД-09/21-3
Дана: 02.06.2021. године
Ваљево

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
ДИРЕКЦИЈА ПОЛИЦИЈЕ

ПРИМЉЕНО: 04.06.2021			
Орг. јед.	Бр.	Лист	Вредности
03	339	21	57

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
- Дирекција полиције -

Београд

ВЕЗА: Ваш акт 03 број 339/21-14 и 339/21-32
од 19.04.2021 године

У вези Вашег акта а који се односи на допис и препоруке Заштитника грађана, обавештавамо Вас да су полицијски службеници ПУ у Ваљево, тј све организационе јединице, извршили ванредну контролну делатност а са циљем уочавања и отклањања, од стране Заштитника грађана, уочених пропуста у раду.

Сходно томе у складу са **ПРВОМ** препоруком НПМ, утврђено је по организационим јединицама следеће стање:

-ОКП-

Одељењу криминалистичке полиције дато је на привремено коришћење део простора који је раније коришћен за смештај службених паса, који је неадекватан, отвореног типа који прокишњава и није физички обезбеђен, где се складиште пнеуматици од службених возила, и привремено одузета акцизна роба која се ту чува само неколико дана, односно до одлагања у централни магацин Пореске управе Р. Србије. Одељење криминалистичке полиције не поседује адекватну просторију у којој би складиштили привремено одузете предмете, оружје и друге предмете заплењене приликом истрага. У службеним просторијама се не држе заплењени уређаји за електрошокове, боксери, палице за бејзбол и др. предмети који су привремено одузети у преткривичном поступку који се на одговарајући начин обележавају, уводе у регистар потврда о привремено одузетим предметима, док се сам примерак потврде посебно одлаже и чува. Привремено одузети предмети са потврдама о привремено одузетим предметима се уз кривичну пријаву предају надлежном тужилаштву, уз минимално задржавање у просторијама Одељења криминалистичке полиције.

Остварен је увид у евиденцију одузетих предмета и том приликом констатовано да се наведена евиденција попуњава у складу са важећим прописима, тако да се у сваком моменту може утврдити где се наведени предмет налази. У вези поступања са привремено одузетим предметима, у континуитету и благовремено консултује се надлежно тужилаштво о даљем поступању са истим. Такође, извршен увид у све канцеларије које користе припадници криминалистичке полиције, којом приликом је утврђено да се у истима не налазе предмети кривичних дела или догађаја којима се могу нанети повреде.

У вези привремено одузетих возила извршеним увидом констатовано да Полицијска управа у Ваљево не поседује одређен простор за смештај привремено одузетих возила, већ се иста возила паркирају на простору предвиђеном за паркирање службених возила, као и на простору ван службеног паркинга који није обезбеђен. Такође,

извршеним увидом констатовано је да на овом простору је смештено 13 привремено одузетих моторних возила, по којима су поступали полицијски службеници ОКП ПУ Ваљево, а одлука о даљем поступању са предметним возилима је у надлежности поступајућих тужилаштава и судова.

Одсек за оперативну форензику поседује просторију – депо за одлагање предмета и трагова изузетих са места догађаја приликом вршења увиђаја.

У Одсеку за оперативну форензику ОКП ПУ Ваљево, за одређене врсте послова, воде се ручно следеће евиденције: књига увиђаја, књига прегледа и вештачења возила, књига за отпрем аката, књига наредби за регистрацију лица, књига регистрованих лица – АФИС, књига унетих трагова папиларних линија пронађених на месту догађаја-АФИС систем, књига наредби и захтева и књига евиденције депонованих трагова и предмета. Наведене евиденције прегледане, и нису уочени пропусти.

У Одсеку за сузбијање општег криминала и Одсеку за сузбијање привредног криминала воде се следеће евиденције: Књига примењених овлашћења, Књига привремено одузетих предмета, Књига наредби о претресању стана и других просторија, Књига догађаја Насиља у породици као и Књига прикупљених обавештења од малолетних лица, Књига догађаја малолетних лица и Књига лишења слободе малолетних.

Све предметне евиденције-књиге су прегледане и контролисане, утврђено да су правилно ажуриране и вођене и том приликом за период од септембра 2020. године до 25.03.2021. године нису уочене било какве неправилности, осим поменутих.

-ПИ (седиште)-

У оквиру полицијске испоставе Ваљево, направљен је депо, где се смештају и остају на чувању привремено одузети предмети, како предмети из прекршаја тако и из кривичног дела. Предмети су разврстани, налазе се на полицама и сви су обележени, тако да се лако може доћи до њих. Канцеларија се налази на првом спрату број 7, иста је закључана и кључеви се налазе код руководиоца (заменик командира, помоћници, официр полиције), полицијског службеника за обраду прекршаја, полицијских службеника који поступају по криминалитету и један кључ у дежурној служби код Вође смене у ПИ Ваљево. Сваки привремено одузети предмет се одмах заводи у регистар који се налази код вође смене у ПИ Ваљево, где се и по враћању предмета, односно прослеђивању другим органима одмах бележи у регистар.

-СПИ (седиште)-

О одузетим предметима се уредно и ажурно води евиденција прописана Законом о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова и подзаконским актима, где се уносе сви неопходни подаци. Обзиром да се ради о привремено одузетим возилима или личним стварима (одећа и обућа настрадалих лица у саобраћајним незгодама), СПИ Ваљево не поседује депо, већ се возила налазе на паркингу ПУ Ваљево (који је под видео надзором и физички обезбеђен 24 часа дневно), а личне ствари се налазе у папирним џаковима, прописно обележеним и спакованим у ормарима у канцеларији број 12 на другом спрату ПУ Ваљево. У службеним просторијама нису уочени нестандартни предмети који би евентуално могли послужити за злостављање лица.

-ПС УБ-

У Полицијској станици УБ води се јединствени регистар привремено одузетих предмета који се налази у просторијама дежурне службе. Извршеним увидом у наведени регистар уочено је да се исти ажурно води, да постоји информација о месту, времену и законском основу за привремено одузимање предмета као и информација о самим предметима и месту складиштења наведених предмета, као и веза са конкретним догађајем. Привремено одузети предмети који се евидентирају у наведени регистар привремено се одлажу у металну касу која се закључава, а која се налази у просторији поред просторија дежурне службе. Наведена просторија је од просторија дежурне службе одвојена вратима на којима је назначено да је улаз у исту забрањен

за странке. Приликом извршеног увида у касу са привремено одузетим предметима уочено је да су привремено одузети предмети адекватно обележени. Након привременог одлагања у наведену касу привремено одузетих предмета за догађаје који су у раду предмете преузимају полицијски службеници по линији рада, који за сваку линију рада воде посебну евиденцију привремено одузетих предмета и исте складиште у посебно опредељеним просторијама, а све наведено евидентира се у поменутом јединственом регистру привремено одузетих предмета. Тако полицијски службеници криминалистичке полиције привремено одузете предмете везане за кривична дела одлажу у депо, а то је посебна, закључана просторија која се налази на првом спрату, у канцеларији број 29, где се налазе просторије криминалистичке полиције Полицијске станице Уб. Извршеним увидом у наведеној канцеларији утврђено је да су привремено одузети предмети адекватно обележени, а да се одузето оружје и муниција налазе посебно одвојени и обезбеђени у металној каси. Извршеним увидом у предмете који се налазе у поменутој каси уочено је да 35 привремено одузетих предмета нису адекватно обележени, а ради се о предметима који су одузети пре 2014. године када су бујичне поплаве трајно уништиле налепљене ознаке на наведеним предметима као и велики број евиденција које су се налазиле у старој згради полицијске станице. Предмети који су привремено одузети као предмети прекршаја налазе се у металној каси у канцеларији референта за обраду прекршаја у приземљу, а привремено одузети предмети који су у надлежности референта за послове оружја налазе се у посебној, закључаној, просторији на другом спрату зграде полицијске станице у канцеларији број 38. Такође, део привремено одузетих предмета прослеђен је надлежним органима уз одговарајуће пријаве, а део је враћен, а све наведено евидентира се у регистар привремено одузетих предмета. Извршеним обиласком службених просторија које користе полицијски службеници у истима нису уочени нестандардни предметни који би могли посужити за напад или самоповређивање. Такође, полицијски службеници Полицијске станице Уб се редовно, приликом упућивања на смену од стране старешина као и приликом обављања редовних контролних делатности, упозоравају да се у службеним просторијама које користе не смеју налазити наведени предмети, као ни привремено одузети предмети који се евидентирају и чувају у за то посебно опредељеним просторијама. Полицијска станица Уб располаже са две просторије за задржавање. Како је зграда полицијске станице новије изградње, наведене просторије испуњавају све услове предвиђене Правилником о условима које треба да испуњавају просторије за задржавање лица. Приликом обављања ванредне контролне делатности извршен је обилазак наведених просторија које су затечене чисте, суве и проветрене, а у наведеном стању затечени су и лежајеви у наведеним просторијама и постељина. Наведене просторије поседују уређаје за стални видео надзор и уређај за позивање полицијског службеника. Употреба уређаја за видео надзор видно је означена у просторијама за задржавање. Извршеном контролом утврђена је техничка исправност наведених уређаја. У просторијама за задржавање приликом обављања контролне делатности нису уочени предмети којима би се задржано лице могло самоповредити или повредити кога другог или напасти на полицијске службенике.

-ПС Љиг-

У полицијској станици Љиг, од стране руководећих радника извршен је обилазак службених просторија које користе полицијски службеници ПС Љиг, у циљу уочавања нестандардних предмета као и привремено одузетих предмета, да ли су правилно обележени, да ли се чувају у наменској просторији и да ли се ажурно води Евиденција привремено одузетих предмета. У вези са наведеним поднет је извештај од стране помоћника командира ПИ Љиг, у којем је наведено да извршеним прегледом службених просторија у ПС Љиг, које користе полицијски службеници није било уочених нестандардних предмета (бејзбол палица, дрвених мотки, делова канцеларијског материјала, одузетих предмета) који би могли да застраше лица са којима се обавља разговор или врши друго поступање. Сви одузети предмети налазе се у наменској просторији у ПС Љиг, соба бр. 29 као и у депоу референта за оружје и

муниципалитету у ПС Љиг, који су уредно обележени са редним бројем из припадајуће евиденције.

-ПС Осечина-

Извршена је контрола просторије за задржавање и службених просторија у ПС Осечина у смислу да ли се у њима налазе привремено одузети предмети, други предмети погодни за напад или повређивање лица, где том приликом у наведеним просторијама нису пронађени поменути предмети. Сви предмети које полицијски службеници ПС Осечина привремено одузму, уредно се обележавају и одлажу се у један део магацинског простора, који је закључан и није доступан другим лицима. Будући да у оквиру Полицијске станице Осечине нема велики број одузетих предмета, сматрамо да је један део магацинског простора сасвим довољан за депоновање свих одузетих предмета. Извршеном контролом утврђено је да су одузети предмети, који се налазе у магацинском простору, уредно обележени и спаковани, тако да се у сваком моменту могу увезати са предметом поступања.

Што се тиче одузетог оружја, исто се евидентира у посебан регистар, посебно обележава и складишти у посебном простору који служи само за чување оружја и у том простору нема одузетих других предмета.

-ПС Лајковац-

У Полицијској станици Лајковац води се јединствени регистар привремено одузетих предмета који се налази у просторијама дежурне службе. Извршеним увидом у наведени регистар уочено је да се исти ажурно води, да постоји информација о месту, времену и законском основу за привремено одузимање предмета као и информација о самим предметима и месту складиштења наведених предмета, као и веза са конкретним догађајем. Привремено одузети предмети који се евидентирају у наведени регистар привремено се одлажу у касу која се закључава, а која се налази у просторији поред просторија дежурне службе. Наведена просторија је од просторија дежурне службе одвојена најпре дрвеним вратима, малим ходником и металним вратима са отвором (шибером). Приликом извршеног увида у касу са привремено одузетим предметима уочено је да су привремено одузети предмети адекватно обележени. Након привременог одлагања у наведену касу привремено одузетих предмета за догађаје који су у раду предмете преузимају полицијски службеници по линији рада, који за сваку линију рада не воде посебну евиденцију привремено одузетих предмета а исте складиште у посебно опредељеним просторијама, а све наведено евидентира се у поменутом јединственом регистру привремено одузетих предмета. Тако полицијски службеници криминалистичке полиције привремено одузете предмете везане за кривична дела одлажу у депо, а то је посебна, закључана просторија која се налази на првом спрату, у засебној канцеларији, где се налазе просторије криминалистичке полиције Полицијске станице Лајковац. Извршеним увидом у наведеној канцеларији утврђено је да су привремено одузети предмети адекватно обележени, а да се одузето оружје и муниција налазе посебно одвојени и обезбеђени у металној каси. Предмети који су привремено одузети као предмети прекршаја налазе се у металној каси у канцеларији референта за обраду прекршаја на првом спрату, а привремено одузети предмети који су у надлежности референта за послове оружја налазе се у посебној, закључаној, просторији у приземном делу полицијске станице (магацин). Такође, део привремено одузетих предмета прослеђен је надлежним органима уз одговарајуће пријаве, а део је враћен, а све наведено евидентира се у регистар привремено одузетих предмета. Извршеним обиласком службених просторија које користе полицијски службеници у истима нису уочени нестандартни предметни који би могли послужити за напад или самоповређивање. Такође, полицијски службеници Полицијске станице Лајковац се редовно, приликом упућивања на смену од стране старешина као и приликом обављања редовних контролних делатности, упозоравају да се у службеним просторијама које користе не смеју налазити наведени предмети, као ни привремено одузети предмети који се евидентирају и чувају у за то посебно опредељеним

просторијама. Полицијска станица Лајковац располаже са једном просторијом за задржавање. Како је зграда полицијске станице старије изградње, наведена просторија адаптирана је да испуњава све услове предвиђене Правилником о условима које треба да испуњавају просторије за задржавање лица. Приликом обављања ванредне контролне делатности извршен је обилазак наведене просторије која је затечена чиста, сува и проветрена, а у наведеном стању затечен је и лежај и постељина. Наведена просторија не поседују уређаје за стални видео надзор и уређај за позивање полицијских службеника. У просторијама за задржавање приликом обављања контролне делатности нису уочени предмети којима би се задржано лице могло самоповредити или повредити кога другог или напасти на полицијске службенике.

-ПС Мионица-

У полицијској станици Мионица, утврђено је да исти поседују засебан простор, односно посебну просторију у којој се одлажу сви привремено одузети предмети који се правилно и јасно обележавају, као и да се иу вези истих води правилна и тачна евиденција. Такође извршеним обилазком свих службених просторија у згради ПС Мионица, а у коме би се евентуално могла сместили лица приликом обављања разговора или предузимања других полицијских мера и радњи, нису пронађени нити уочени било какви нестандардни предмети који би се евентуално могли употребити за мучење и нечовечне и понижавајуће казне према лицима лишеним слободе.

У складу са ДРУГОМ препоруком НПМ, утврђено је по организационим јединицама следеће стање:

-ОКП-

У вези препоруке која се односи на правилно документовање употребе силе од стране полицијских службеника, од почетка 2020.године у Одељењу криминалистичке полиције, Полицијске управе у Ваљево, евидентирано је 6 случајева употребе физичке снаге и средстава за везивање. Од стране заштитника грађана извршена је контрола предмета у којима је евидентирана употреба средстава принуде где је уочено да нема писаних изјава лица над којима је примењено средство принуде у вези са околностима њене употребе и настанку повреда. Сви полицијски службеници Одељења криминалистичке полиције ПУ Ваљево су упознати са уоченим неправилностима и обавезом да се у наредном периоду према сваком лицу поступа у складу са датом препоруком односно да се лице према којем је употребљено средство принуде писаним путем изјасни о поступању полицијских службеника и да овај документ буде саставни део списка предмета, као и да се исто евидентира у регистру „Преглед употребе средстава принуде „. О оцени правилности употребе средстава принуде за сваки конкретан случај оцену даје надлежни старешина и наведена оцена се такође евидентира у наведеном регистру. У току 2021.године у Одељењу криминалистичке полиције евидентирани су 4 употребе средстава принуде које су евидентирани у регистру „Преглед употребе средстава принуде“, где се у списима предмета налази сва потребна документација укључујући и писане изјаве лица према којима су употребљена средства принуде.

-ПИ (седиште)-

Од стране руководиоца у ПИ Ваљево приликом испраћаја у смену сви запослени се подсећају на обавезну примену Закона, као и да приликом предузимања мера и радњи према лицу, односно полицијских овлашћења или средстава принуде одмах путем телефона обавесте непосредног руководиоца или шефа смене дежурне службе, као и да у законском року доставе писани извештај, у коме ће детаљно све предузете мере и радње описати.

-СПИ (седиште)-

Током 2020. године радници СПИ Ваљево применили средства принуде у 5 наврата (физичка снага и средства за везивање). У свих 5 случајева на прописан начин је спроведен поступак оцене оправданости и правилности њихове употребе. У 4 случаја употреба средстава принуде је оцењена као оправдана и правилна, а у 1 случају употреба средстава принуде је оцењена као оправдана и НЕПРАВИЛНА. За наведени случај обавештен је надлежни тужилац и достављен извештај надлежном тужилаштву у Ваљево. Такође, против одговорног радника стављена је иницијатива и покренут дисциплински поступак за тежу повреду радних обавеза и дужности. Поступак је у току.

-ПС Уб-

Извршена је контрола евиденције употребе средстава принуде за период 2020. године где је уочено да су полицијски службеници Полицијске станице Уб средства принуде у току 2020. године употребили у 14 догађаја. Од тога је 13 пута дошло до употребе физичке снаге, 12 пута су употребљена средства за везивање, а у 1 случају дошло је до употребе ватреног оружја према животињи. Извештаји полицијских службеника о употреби средстава принуде садрже опис догађаја, разлоге и законски основ за употребу средстава принуде, време, место, врсту и начин употребе средстава принуде, име лица према коме је средство употребљено, имена полицијских службеника који су употребили средство принуде, евентуалне последице употребе и друге прописане податке. Све наведене употребе средстава принуде су, од стране надлежног старешине, оцењене као оправдане и правилне. Увидом у списе предмета утврђено је да, након сваке употребе средстава принуде, непосредни старешина са лицима према коме су средства принуде употребљена обавља разговор на околности употребе средстава принуде, осим у случајевима где из оправданих разлога то није било могуће (лице спроведено на неуропсихијатријско лечење, одређен притвор...), а у таквим случајевима непосредни старешина сачињава посебну службену белешку о околностима због којих није обављен разговор са лицем према коме су средства принуде употребљена, а наведене белешке налазе се у списима предмета. Извршеним увидом у евиденцију притужби утврђено је да је у току 2020. године било 4 притужбе на рад полицијских службеника Полицијске станице Уб, од чега 2 по члану 235 Закона о полицији и 2 по члану 241 Закона о полицији. У свим наведеним случајевима притужбе су након спроведеног поступка оцењене као неосноване, а у једном случају притужба је решена комисијски и такође оцењена као неоснована. Све наведене притужбе рађене су и решене у складу са одредбама Закона о полицији и Правилника о притужбеном поступку у МУП-у.

-ПС Љиг-

У вези препоруке б. 2, извршена је ванредна контролна делатност од стране заменика командира ПИ Љиг, са задатком да се изврши контрола Прегледа употребе средстава принуде од 01.01.2020. године до момента контроле у погледу поштовања законских рокова и квалитета поднетих писмена у вези са предметима, констатације да ли лица имају примедбе на поступање пол. службеника и да ли су упозната да могу поднети притужбу на поступање и да ли постоје писане изјаве лица према којима су употребљена средства принуде, посебно на околности настанка повреда од употребе, ако их имају. Том приликом утврђено је да је евидентирано укупно 13 догађаја где су употребљена средства принуде од стране пол. службеника ПС Љиг (13 пол. службеника ПИ и 3 пол. службеника СПИ, у 13 случајева су употребљена средства за везивање а 5 пута је употребљена физичка снага). По наведеним догађајима лица, према којима су употребљена средства принуде, нису имала притужбе нити се жалила на рад и поступање пол. службеника. Такође, није било утврђених неправилности

(сваки предмет има одговарајућа писмена, извештаје, службене белешке о обављених разговора са лицима према којима су употребљена средства принуде и наведене употребе средстава принуде су благовремено унете у електронску евиденцију ЈИС-а МУП-а РС). Такође, извршена је ванредна контролна делатност од стране заменика командира СПИ Љиг којом приликом није било негативних запажања и сви предмети су имали адекватна писмена и спроведен поступак оцењивања правилности и оправданости употребе средстава принуде од стране овлашћених старешина сходно Закону о полицији и другим подзаконским актима. (у временском периоду од 01.01.2020. год до 26.03.2021. године пол. службеници СПИ Љиг су поступали по 2 догађаја где је укупно 3 пол. службеника употребљило средства принуде и то средства за везивање и физичку снагу).

-ПС Осечина-

Свако употребљено средство принуде полицијски службеници ПС Осечина на прописан и правилан начин евидентирају, односно документују тако да сваки предмет садржи списе и чињенице на основу којих се може извршити адекватна оцена правилности и оправданости. Извршена је контрола евиденције употребе средстава принуде где је том приликом установљено да се иста води ажурно и правилно, као и да свака евиденција између осталих списа садржи опис догађаја, разлоге и законски основ за употребу, време, место, начин употребе, опште генералије лице према коме је средство принуде употребљено, име и презиме полицијског службеника који је употребио средство принуде, евентуалне последице, као и писане изјаве лица према којима је употребљено средство принуде – физичка снага, док су сама лица упозната и подучена да имају право да поднесу притужбу на поступање полицијских службеника уколико сматрају да за то има основа. Такође, обавезно се узимају и писане изјаве од евентуалних сведока, а које би допринеле објективнијем сагледавању чињеница. Уколико лице према којем је употребљено средство принуде има повреде или захтева лекарски прегле Контролом евиденције употребе средстава принуде утврђено је да је у 2018. години било 15 употреба, у 2019. години није било употребљених средстава принуде, док су у 2020. години биле четири, а у 2021. години (за прва 3 месеца) су биле 2.

-ПС Лајковац-

Извршена је контрола евиденције употребе средстава принуде за период 2020. године где је уочено да су полицијски службеници Полицијске станице Лајковац средства принуде у току 2020. године употребљили у 12 догађаја. Од тога је 2 пута дошло до употребе физичке снаге а 12 пута су употребљена средства за везивање. Извештаји полицијских службеника о употреби средстава принуде садрже опис догађаја, разлоге и законски основ за употребу средстава принуде, време, место, врсту и начин употребе средстава принуде, име лица према коме је средство употребљено, имена полицијских службеника који су употребљили средство принуде, евентуалне последице употребе и друге прописане податке. Све наведене употребе средстава принуде су, од стране надлежног старешине, оцењене као оправдане и правилне. Увидом у списе предмета утврђено је да, након сваке употребе средстава принуде, непосредни старешина са лицима према коме су средства принуде употребљена обавља разговор на околности употребе средстава принуде, осим у случајевима где из оправданих разлога то није било могуће (лице спроведено на неуропсихијатријско лечење, одређен притвор...), а у таквим случајевима непосредни старешина сачињава посебну службену белешку о околностима због којих није обављен разговор са лицем према коме су средства принуде употребљена, а наведене белешке налазе се у списима предмета.

Извршеним увидом у евиденцију притужби утврђено је да су у току 2020. године биле 2 притужбе на рад полицијских службеника Полицијске станице Лајковац, од чега 1 по члану 235 Закона о полицији а 1 по члану 241 Закона о полицији. У обадва наведена случаја притужбе су након спроведеног поступка оцењене као неосноване, при чему

је у једном случају притужба решена комисијски и где је оцењена као неоснована. Све наведене притужбе рађене су и решене у складу са одредбама Закона о полицији и Правилника о притужбеном поступку у МУП-у.

-ПС Мионица-

Након извршене ванредне контролне делатности у ПС Мионица, утврђено је да свака употреба средстава принуде од стране полицијских службеника је правилно документована и садржи све потребна писмена у предмету. Такође, сваки појединачни предмет употребе средстава принуде садржи и пислану изјаву или службену белешку о обављеном разговору са лицем према коме су средства принуде употребљена.

У складу са ТРЕЋОМ препоруком НПМ, утврђено је по организационим јединицама следеће стање:

-ОКП-

У погледу промовисања професионалног поступања полицијских службеника и вођења истрага о наводима и неадекватном поступању полицијских службеника у циљу евентуалног процесуирања, НПМ извршио је контролу за период 2019-2020. године где је утврђено да у току 2019 – 2020. године није било притужби на поступање полицијских службеника.

Од стране НПМ извршена је контрола у КПЗ за малолетнике Ваљево којом приликом је наглашен значај првог лекарског прегледа приликом пријема у просторије и обавези лекара да у извештајима о обављеном лекарском прегледу лица лишеног слободе које има повреде исте детаљно опише, фотографише и учрта у шему тела уз наводе лица о начину настанка повреде и давању мишљења о повезаности навода и врсти и типа повреда.

Обзиром да Полицијска управа у Ваљеву не располаже просторијама за задржавање лица – извршилаца кривичних дела, таква лица се након доношења решења о задржавању до 48 часова, спроводе у просторије КПЗ за малолетнике Ваљево. По истеку рока за задржавање иста се директно спроводе надлежном тужилаштву у Ваљеву, без поновног довођења у просторије Полицијске управе у Ваљеву. За време боравка у КПЗ за малолетнике у Ваљеву, надзор над задржаним лицима врше полицијски службеници ПИ ПУ Ваљево, о чему сачињавају извештаје који се одлажу у списе предмета кривичне пријаве који се чувају у Казненој евиденцији ПУ у Ваљеву. У Одељењу криминалистичке полиције само један полицијски службеник је у протеклом периоду прошао обуку за обављање службених разговора са осумњиченим лицима, тако да у наредном периоду Министарство унутрашњих послова мора организовати семинаре овог типа у циљу едукације свих полицијских службеника у ОКП.

У погледу поступања према малолетним лицима као и поступања по пријавама насиља у породици на основу Закона о спречавању насиља у породици остварен је увид у све предмете који се односе на малолетна лица, где је утврђено да је по истима поред поднетих писмена надлежном тужилаштву, обавештен орган старатељства – надлежни Центар за социјални рад. Такође, утврђено да су полицијски службеници уручили права свим малолетним лицима према којима су поступали.

Остварен увид у евиденције о малолетним лицима које се воде у складу са законом и важећим правилником: дневник догађаја, књига примењених овлашћења према малолетним лицима и књига ухапшених малолетних лица, где нису уочене неправилности и недостаци. Утврђено је да су све пријаве поднете против малолетних лица на нивоу ПУ, достављене преко линије рада за превенцију и сузбијање малолетничке делинквенције у складу са наведеним законом и правилником.

Поступање по пријавама насиља у породици на основу ЗОСНП прати одређену процедуру, односно пол. службеници – НПС приликом првог уношења података о учесницима пријаве насиља у породици пролазе кроз упоређивање података наведених лица, на који начин се приликом узимања изјава, израде процене ризика и издавања наређења и обавештења пролази кроз неколико корака провере истог,

касније кроз уношење евентуалног продужења изречених хитних мера, чиме се смањује вероватноћа грешке, односно потврђује истоветност јединствених података за свако лице посебно.

На основу чл. 16. ст. 3. и 4. ЗОСНП НПС сачињава се четири до пет идентичних примерака у зависности од изрицања хитних мера, што подразумева да један или два примерка буду прослеђени за ОЈТ, трећи за ОЈТ – Групу за координацију и сарадњу и четврти за ЦСР „Колубара“, док пети примерак остаје у евиденцијама ОКП ПУ Ваљево, на који начин се обавештавају наведени, а о чему постоје пропратни акти у евиденцијама ОКП ПУ Ваљево као доказ о послатим списима.

Поводом поднетих кривичних пријава за КД Насиље у породици из чл.194. КЗ РС, заједно са комплетираним предметом (од процене до изречених хитних мера и пропратних аката) исте се достављају ОЈТ, док наведене пријаве председавајући из ОЈТ – Групе за координацију и сарадњу има могућност да изврши увид у исте у сваком моменту, односно о истима се допуњују сазнања на састанцима Групе за координацију и сарадњу. Поводом криминалистичких евиденција ПУ Ваљево у истима се налазе поједини комплетирани предмети заједно са КП за КД из чл. 194. а све из ралога различитих процедура поступања, односно да ли је у датом моменту било полицијско хапшење и задржавање, или је подношена КП за наведено у редовној процедури.

-ПИ (седиште)-

У полицијској испостави Ваљево није било притужби које су садржале елементе кривичног дела злоставе и мучења. Свако поступање полицијских службеника где се утврди да има елементи кривичног дела, од стране руководиоца се обавештава непосредни руководиоца Полицијске управе и ОЈТ Ваљево, где се предузимају све законом прописане мере и радње.

-СПИ (седиште)-

У току 2020. године против радника ОСП Ваљево и СПИ Ваљево није поднета ни једна притужба на рад, а која садржи елементе кривичних дела изнуђивање исказа и злостављање и мучење. Поступање лекара у КПЗ Ваљево приликом првог лекарског прегледа није у надлежности ОСП Ваљево и СПИ Ваљево.

-ПС Уб-

Извршеним проверама кроз расположиве евиденције утврђено је да у току 2020. године у Полицијској станици Уб није било догађаја који у себи садрже елементе изнуђивања исказа, неадекватног поступања полицијских службеника према доведеним и задржаним лицима или злостављања и мучења. У току 2019. године Официр полиције у Полицијској испостави Уб поручник полиције Никола Срећковић учествовао је на семинару: „Примена полицијских овлашћења у циљу заштите људских права лица лишених слободe и полицијских службеника“, а полицијски службеници полицијске станице Уб се, редовно, приликом одржавања радних састанака, приликом упућивања на смену, као и присуствовањем обавезним наставама, упознају са начелима полицијске етике, као и са начином законите и правилне примене полицијских овлашћења. У наредном периоду ће бити поступљено по препоруци на тај начин што ће руководиоци у ПС Уб приликом испраћаја на смену као и на месечним радним састанцима упознавати полицијске службенике да ће свако криминално дело полицијских службеника бити кажњено и адекватно процесуирано у сарадњи са надлежним тужилаштвом.

-ПС Љиг-

У вези препоруке бр. 3 која се односи да руководиоци организационих јединица МУП-а, пошашу снажну поруку да је неадекватно поступање према лицима лишеним слободe противзаконито, да подлеже санкцијама и да треба обезбедити да свако неадекватно поступање буде предмет истраге, као и да се активно промовише промена културе унутар полицијских редова и да се примењује порука нулте толеранције, у Полицијској станици Љиг утврђено је да није било притужби на рад полицијских службеника, нити пријава везано за злостављање приликом давања исказа и с тим у

вези полицијским службеницима ПС Љиг, се посебно скреће пажња приликом поступања (интервенција) као и приликом предузимања мера према лицима којима се ограничавају њихова загарантована права и слободе, да поштују законске одредбе и упутства. У вези наведене проблематике која се односи на забрану мучења и спречавања тортуре полицијских службеника према лицима, у ПС Љиг од стране полицијског службеника ПИ Љиг, Пантелић Горана, одржана су предавања са свим полицијским службеницима са акцентом на законито и професионално поступање.

-ПС Осечина-

Извршена је контрола евиденције притужби за временски период од 2018. до прва 3 месеца 2021. године. Контролом евиденције притужби утврђено је да у 2019. и 2021. години није било поднетих притужби, док је у 2018. години била 1 (оцењена као неоснована), а у 2020. години 2 притужбе (1 неоснована 1 одустанак). Извршеном контролом наведених евиденција нису уочене неправилности и пропусти. Конкретно, у 2020. години била је једна притужба која садржи елементе злостављања и мучења, где је иста оцењена као неоснована. Извршеним проверама установљено је да је у конкретном случају обавештено надлежно тужилаштво усменим и писаним путем.

-ПС Лајковац-

Извршеним увидом у евиденцију притужби утврђено је да су у току 2020. године биле 2 притужбе на рад полицијских службеника Полицијске станице Лајковац, од чега 1 по члану 235 Закона о полицији а 1 по члану 241 Закона о полицији. У оба наведена случаја притужбе су након спроведеног поступка оцењене као неосноване, при чему је у једном случају притужба решена комисијски и где је оцењена као неоснована. Све наведене притужбе рађене су и решене у складу са одредбама Закона о полицији и Правилника о притужбеном поступку у МУП-у.

Извршеним проверама кроз расположиве евиденције утврђено је да у току 2020. године у Полицијској станици Лајковац није било догађаја који у себи садрже елементе изнуђивања исказа, неадекватног поступања полицијских службеника према доведеним и задржаним лицима или злостављања и мучења. У току 2019. године вођа саобраћајног сектора 1 категорије Савковић Александар учествовао је на семинару: „Примена полицијских овлашћења у циљу заштите људских права лица лишених слободе и полицијских службеника“, а полицијски службеници полицијске станице Лајковац се редовно приликом одржавања радних састанака, упућивања на смену, као и присуствовањем обавезним наставама, упознају са начелима полицијске етике, као и са начином законите и правилне примене полицијских овлашћења.

У наредном периоду ће бити поступљено по препоруци на тај начин што ће руководиоци у ПС Лајковац приликом испраћаја на смену као и на месечним радним састанцима упознавати полицијске службенике да ће свако кривично дело полицијских службеника бити кажњено и адекватно процесуирано у сарадњи са надлежним тужилашвом.

-ПС Мионица-

По наведеној препоруци у ПС Мионица је утврђено да се евиденција притужби води ажурно и правилно и у складу са упутством о начину вођења евиденција у МУП-. У наредном периоду ће од стране руководећих радника ПС Мионица у одговарајућим временским размацима на радним састанцима, присутне полицијске службенике подсећати на то да је свако неадекватно поступање према лицима лишеним слободе противзаконито и на тај начин слати снажну поруку да свако непрофесионално и неслужбено поступање подлеже одговарајућим санкцијама.

У складу са ЧЕТВРТОМ препоруком НПМ, утврђено је по организационим јединицама следеће стање:

-ОКП-

У просторијама ОКП ПУ Ваљево одређене су две просторије за саслушање осумњаченог које испуњавају услове које су прописане Законом о кривичном поступку и то канцеларије број 35 и број 36. Преградни зид наведених канцеларија поседује инсталирано једносмерно стакло, као и опрему за аудио и видео снимање која никада није била у функцији, а инсталирана је пре 2005. године. У току је поступак набавке адекватне опреме која би испуњавала услове за аудио или видео снимања саслушања.

-ПИ (седиште)-

У полицијској испостави Ваљево има један полицијски службеник који је прошао обуку „РЕАСЕ“ модел за обављање службеног разговора, где је обука одржана у септембру месецу 2020 године. Такође полицијски службеници ПИ Ваљево се редовно шаљу на обуке и семинаре а све са циљем побољшања и унапређења рада полиције.

-СПИ (седиште)-

Радници ОСП Ваљево и СПИ Ваљево нису похађали посебне обуке о техникама саслушања и понашању током саслушања. Од укупног броја радника, само 3 радника ОСП Ваљево и СПИ Ваљево поседују сертификат за рад са малолетницима, а нема радника ОСП Ваљево и СПИ Ваљево који су похађали обуку за спречавање насиља у породици нити за поступање према лицима са менталним сметњама. Дана 18. и 19. марта 2021. године укупно 64 радника ОСП Ваљево и СПИ Ваљево су присуствовали настави на тему „Примена полицијских овлашћења у циљу заштите људских права лица лишених слободе и полицијских службеника“. ОСП Ваљево и СПИ Ваљево не поседују посебне просторије за саслушање опремљене видео и/или аудио опремом.

-ПС Уб-

У Полицијској станици Уб нема посебне просторије намењене за саслушање која је опремљена аудио и/или видео опремом из разлога тренутног недостатка техничких могућности и адекватних уређаја за опремање наменске просторије за саслушање лица. Од стране криминалистичких инспектора у ПС Уб нико није прошао посебне обуке о техникама саслушања и понашања током саслушања, као ни обуку за поступање према лицима са менталним сметњама. У ПС Уб посебну обуку за поступање у случајевима насиља у породици има 13 полицијских службеника, а 5 полицијских службеника поседује сертификат за рад са малолетницима.

-ПС Љиг-

У вези препоруке бр. 4 у ПС Љиг утврђено је да су полицијски службеници, криминалистички полицајци ПС Љиг присуствовали обукама у вези рада и поступања према малолетним лицима и у вези предузимања мера као надлежни полицијски службеници у спречавању насиља у породици док у ПС Љиг нема пол. службеника који су похађали обуку за рад са лицима са менталним сметњама осим пол. службеника командира СПИ Љиг, Матић Горана који је похађао обуку за рад са глувонемим особама (знаковни језик). Полицијски службеници ПС Љиг нису похађали посебну обуку која се односи на технике обављање службених разговора, осим полицијских службеника који су приликом похађања Криминалистичко-полицијске академије у Земуну, у оквиру криминалистичких предмета (криминалистика тактика и методика) имали посебне тематске целине које се односе на прикупљање обавештења од лица и тактику вођења и обављања службених разговора. Такође, од стране руководећих радника ПС Љиг у наредном периоду ће се одредити канцеларија/просторија за саслушање лица са одговарајућом техничком опремом за аудио и видео снимање при Групи за сузбијање криминала у ПС Љиг а уз помоћ локалне самоуправе или одређене донације.

-ПС Осечина-

Криминалистички инспектори Групе за сузбијање криминала у ПС Осечина нису похађали посебне обуке о техникама саслушања и понашања током саслушања, док су поједини инспектори похађали обуке које се односе на поступање са малолетницима и спречавање насиља у породици, где су добили одговарајући сертификат за то. Ниједан полицијски службеник није похађао обуку за поступање према лицима са менталним сметњама. У ПС Осечина не постоје наменске просторије за саслушање лица које су опремљене аудио и/или видео опремом.

-ПС Лајковац-

У Полицијској станици Лајковац нема посебне просторије намењене за саслушање која је опремљена аудио и/или видео опремом из разлога тренутног недостатка техничких могућности и адекватних уређаја за опремање наменске просторије за саслушање лица. Од стране криминалистичких полицајаца у ПС Лајковац нико није прошао посебне обуке о техникама саслушања и понашања током саслушања, као ни обуку за поступање према лицима са менталним сметњама. У ПС Лајковац Посебну обуку за поступање у случајевима насиља у породици има 7 полицијских службеника, а 5 полицијских службеника поседује сертификат за рад са малолетницима.

-ПС Мионица-

У полицијској станици Мионица, утврђено је да је тренутно распоређено 4 радника криминалистичке полиције од чега је један криминалистичар-форензичар, један криминалистичар-полицајац и двојица криминалистичких инспектора. Од свих запослених у ПС Мионица њих 6 је завршило обуку за поступање по догађајима са елементима насиља у породици а тројица су завршила обуку за рад са малолетним лицима. Тренутно у ПС Мионица нема запослених који су похађали посебну обуку о техникама саслушања и понашања током саслушања.

ПС Мионица не располаже са просторијом за саслушање која је опремљена аудио и видео опремом.

У складу са ПЕТОМ препоруком НПМ, утврђено је по организационим јединицама следеће стање:

-ОКП-

Једна од препорука је да сва лица лишена слободе од стране полиције добије право да обавести блиског сродника или треће лице по свом слободном избору од тренутка довођења у Полицијску станицу односно од почетка лишења слободе. У записнике о задржавању лица потребно је убележити податке које је треће лице обавештено као и о времену када је то учињено.

Полицијски службеници Одељења криминалистичке полиције су у записницима о задржавању лица уносили податке о члану породице или о трећем лицу које је обавештено али је у појединим случајевима уочено да је у записнику изостављено време обавештавања. Сви полицијски службеници упознати су са обавезом евидентирања времена обавештавања члана породице или трећег лица.

-ПИ (седиште)-

У полицијској испостави приликом довођења лица, односно приликом лишења слободе и задржавања лица, одмах им се омогућује да обавесте најближег сродника, и у решење о задржавања се уписује да ли је лице и кога обавестило. У решење не уписујемо време из разлога јер је решење форматизовано па не постоји место где би се уписало време обавештавања, већ само име и презиме и број телефона. Ухапшеним и задржаним лицима се омогућава да сами са телефона из дежурне службе позову лице које они изаберу да обавесте.

-СПИ (седиште)-

Радници ОСП Ваљево нису лишавали слободу/задржавали ни једно лице током 2020. године. Радници СПИ Ваљево приликом лишавања слободу/задржавања, омогућавају СВИМ лицима да са службеног телефона обавесте лице по сопственој жељи о чињеници лишавања слободу, а што се одмах евидентира у записник о задржавању. Такође, свим лицима се усмено, а по доласку у службене просторије и писмено (што се лицима уручује одмах по довођењу у службене просторије), саопштавају права задржаног, односно ухапшеног лица на српском језику (није било случајева да се лица изјасне да не разумеју или да захтевају да им се права саопште/уруче на неком другом језику). Дана 17.03.2021. године сви радници у дежурној служби СПИ Ваљево лично су упознати са извештајем Заштитника грађана и наложено им да поступају у складу са препорукама, односно да у записник о задржавању обавезно уносе и време када је задржано лице о чињеници задржавања обавестило неко друго лице по свом избору. Приликом престанка задржавања, уколико се ради о лицима која су задржана због учињеног прекршаја из области ЗоБС-а на путевима, лицима се уручује један примерак записника о задржавању, међутим, уколико се ради о лицима према којима је примењено полицијско хапшење, таква лица се након доношења решења о задржавању до 48 часова, спроводе у просторије КПЗ Ваљево. По истеку задржавања иста се директно спроводе надлежном тужилаштву у Ваљево, без поновног довођења у просторије ПУ Ваљево, па им се примерак записника не уручује. За време боравка у КПЗ Ваљево, надзор над задржаним лицима врше полицијски службеници ПИ Ваљево о чему исти сачињавају посебне извештаје који се чувају у списима предмета кривичних пријава.

-ПС Уб-

Извршеном контролом евиденције задржаних лица која се налази у просторијама дежурне службе утврђено је да је у току 2021. године, до момента контроле, у просторијама Полицијске станице Уб задржано 12 лица. У вези са претходном препоруком заштитника грађана а то је да се лицима лишеним слободу-задржаним по ЗКП не уручују записници о задржавању лица, утврђено је да се у Записнике о задржавању лица уносе само подаци о томе које лице је обавештено о задржавању лица, а не уноси се податак о времену када је то учињено.

У наредном периоду ће се поступати по препоруци на тај начин су вође смене и помоћници вође смене дежурне службе упознати са обавезом да убудуће у Записник о задржавању уносе и податак о времену када је члан породице или друго блиско лице обавештено о лишењу слободу лица.

-ПС Љиг-

У вези препоруке бр. 5, где треба да се обезбеди да сва лица лишена слободу од стране полиције, добију право да обавесте блиског сродника или треће лице по свом слободном избору од самог почетка лишења слободу (тј. од довођења у Полицијску станицу) као и да задржана лица добију повратну информацију о томе да је обавештено лице по њиховом избору, извршена је ванредна контролна делатност од стране старешине ПИ Љиг, од 01.01.2019. године до момента контроле. У 2019. години евидентирано је 4 догађаја где су донета решења о задржавању, у 2020. години такође је донето 4 решења о задржавању за 4 лица док у 2021. години до момента контроле није било задржаних лица по ЗКП-У. Такође, извршена је ванредна контролна делатности од стране старешине ПИ Љиг, са задатком да се изврши контрола решења о задржавању која су донели пол. службеници ПИ Љиг сходно Закону о прекршајима, у погледу да ли су лицима уручена права, време обавештавања чланова породице или других блиских лица, да ли записници о задржавању имају констатацију да је извршен лекарски преглед и да ли је обезбеђена приватност приликом прегледа за период од 01.01.2019. године до момента контроле. У 2019. години донето је 6 решења о задржавању: једном лицу је указана лекарска помоћ што је и констатовано у електронском записнику, у 2020. години до 30.03.2021. године није било задржаних лица по Закону о прекршајима. Такође, извршена је ванредна контролна делатност

од стране старешине СПИ Љиг, са истим задатком као и старешине ПИ Љиг, али за временски период од 01.01.2020. године до момента контроле за решења о задржавању које су донели пол. службеници СПИ Љиг. У 2020. години евидентирано је 62 предмета задржаних лица сходно ЗОБС-у, у 27 предмета лица су желела да се обавести члан породице, у 3 случаја је извршен лекарски преглед у лекарској установи, у 2021 години до 30.03.2021. године евидентирано је укупно 19 задржавања у СПИ Љиг, у 8 случајева лица су желела да се обавести неко од чланова породице у 3 случаја је обавештен Одсек за странце у ПУ Ваљево, у 1 случају је обављен лекарски преглед у Дому здравља у Љигу). У вези ванредних контролних делатности наведени руководећи радници поднели су извештаје где том приликом није било уочених недостатака и неправилности приликом контроле предмета где су лицима донета решења о задржавању. Свим лицима су уручена права и обавештена су лица по њиховом избору као и омогућени лекарски прегледи, у случајевима где је то било потребно, са акцентом на уписивање тачног времена када је неко од чланова породице обавештен.

-ПС Осечина-

Сваком лицу које лишено слободе од стране полицијских службеника ПС Осечина, омогућава се да о томе обавести блиског сродника или треће лице по свом слободном избору, и то од самог тренутка лишења слободе, односно од тренутку када се лице доведе у просторије полицијске станице. Извршена је контрола предмета задржаних и лица лишених слободе за временски период од 2018. до прва 3 месеца 2021. године, где је том приликом утврђено да су наведена лица благовремено упозната о својим правима (право на браниоца, право на медицинску помоћ, право на обавештавање блиског лица, сродника) и то усменим путем саопштавањем права приликом задржавања односно лишења слободе, а потом и писаним путем у смислу уручивања одговарајућег обрасца., а који потписују и полицијски службеник и предметно лице. У записнику о задржавању се евидентира уколико је лицу пружена помоћ и која лица су обавештена по захтеву задржаног лица (убудуће евидентираће се и тачно време обавештавања поменутих лица), а један примерак записника се уручује лицу.

-ПС Лајковац-

Извршеном контролом евиденције задржаних лица која се налази у просторијама дежурне службе утврђено је да је у току 2021. године, до момента контроле, у просторијама Полицијске станице Лајковац задржано 6 лица док су у просторијама КПЗ Ваљево задржана 3 лица. У вези са претходном препоруком заштитника грађана а то је да се лицима лишеним слободе-задржаним по ЗКП не уручују записници о задржавању лица, утврђено је да се у Записнике о задржавању лица уносе само подаци о томе које лице је обавештено о задржавању лица, а не уноси се податак о времену када је то учињено.

У наредном периоду ће се поступати по препоруци на тај начин су вође смене и полицијски службеници који обављају послове вође смене упознати са обавезом да убудуће у Записник о задржавању уносе и податак о времену када је члан породице или друго блиско лице обавештено о лишењу слободе лица.

-ПС Мионица-

У вези са наведеном препоруком, полицијски службеници ПС Мионица су и у досадашњем раду практиковали да се приликом задржавања лица о истом обавештава блиски сродник по избору лица и тај податак се уносио у записник о задржавању лица. Са таквом добром праксом биће настављено и приликом наредних задржавања лица по било ком основу.

У складу са ШЕСТОМ препоруком НПМ, утврђено је по организационим јединицама следеће стање:

-ОКП-

У погледу налаза и препоруке која се односи на право приступа браниоцу од самог почетка лишења слободе у Одељењу криминалистичке полиције је пракса да се лице лишено слободе одмах на лицу места обавештава усменим путем о праву на ангажовању браниоца, а потом по довођењу у службене просторије истом се уручује писано обавештење о правима која му припадају као лицу лишеном слободе, међу којима је и право на браниоца. Лица имају могућност да ангажују браниоца по свом избору или по службеној дужности за дела за која то Закон прописује.

У свим поступањима полицијских службеника према лицима лишеним слободе стриктно су поштоване одредбе Законика о кривичном поступку и Закона о полицији. Лица лишена слободе поучена су о својим правима и истима је омогућено обављање поверљивог разговора са браниоцем.

-ПИ (седиште)-

Лицима која су лишена слободе одмах се омогућује да сама уколико желе позову браниоца, или ако не желе да их позову одмах се обавештава дежурни заменик ОЈТ односно ВЈТ Ваљево који додељују браниоца по службеној дужности. Такође приком доласка браниоца лицу се омогућава да у једној од просторија са браниоцем обави поверљив разговор.

-СПИ (седиште)-

Радници ОСП Ваљево нису лишавали слободе/задржавали ни једно лице током 2020. године. Радници СПИ Ваљево приком лишавања слободе/задржавања свим лицима усмено, а по доласку у службене просторије и писмено, саопштавају да имају право на ангажовање адвоката по свом избору, односно да уколико желе адвоката, а не могу сами да га ангажују да имају право да им се додели адвокат по службеној дужности (са списка адвоката из адвокатске коморе). Уколико се лице изјасни да жели браниоца, или је присуство браниоца обавезно, радници СПИ Ваљево прекидају сва даља поступања према лицу до доласка браниоца. Након доласка браниоца, лицу и браниоцу се омогућава обављање поверљивог разговора, без присуства полицијских службеника у просторији. Нису уочени случајеви да је од момента хапшења/задржавања лица, до доласка браниоца прошло неколико сати.

-ПС Уб-

Полицијски службеници Полицијске станице Уб сваком доведеном и задржаном лицу уручују права доведеног и задржаног лица и наведеним лицима омогућено је остваривање свих прописаних права. Лица се одмах усмено обавештава о својим правима, где има могућност одмах да обавести адвоката по свом избору, а писана права доведеног и задржаног лица лицима се уручују приком доласка у службене просторије ПС. Лицима лишеним слободе по правилу се обезбеђује право на поверљив разговор са адвокатом. Извршеном контролом по препоруци утврђено је да се полицијски службеници ПС Уб већ придржавају свих препорука и није било уочених неправилности.

-ПС Љиг-

У вези препоруке бр. 6 која се односи на обезбеђивање права приступа браниоцу да се делотворно примењује од самог почетка лишења слободе од стране полиције свим полицијским службеницима ПС Љиг предочена је обавеза да се лицима мора омогућити и поучити о праву на ангажовање браниоца (како по службеној дужности тако и случајевима када није обавезно присуство адвоката да га лице може самоиницијативно ангажовати) нарочито крим. полицајци ПС Љиг који најчешће предузимају мере саслушања осумњичених лица у предистражном поступку, где у записнику о саслушању лица сходно одредбама ЗКП-а наводе и констатују да је лице

поучено о могућности ангажовања браниоца по свом избору као и право на омогућавање поверљивог разговора браниоца са осумњиченим.

-ПС Осечина-

Лица која полицијски службеници ПС Осечина лишавашу слободу, одмах, од самог почетка лишавања, усменим путем се обавештавају да имају право на браниоца, а након тога, доласком у службене просторије полицијске станице, уручује им се писано обавештење о могућности коришћења тог права, као и свих других права која им следеју као лицима лишеним слободу. Такође, браниоцу лица лишеног слободу омогућује се поверљив разговор са лицем који се надзире само гледањем без слушања. Заправо, свако лице од којих полицијски службеници ПС Осечина прикупљају потребна обавештења, подучава се да има право на браниоца који може присуствовати приликом обављања разговора, а што се посебно писмено евидентира у случају да лице искористи то право или не.

-ПС Лајковац-

Полицијски службеници Полицијске станице Лајковац сваком доведеном и задржаном лицу уручују права доведеног и задржаног лица и наведеним лицима омогућено је остваривање свих прописаних права. Лица се одмах усмено обавештава о својим правима, где има могућност одмах да обавести адвоката по свом избору, а писана права доведеног и задржаног лица лицима се уручују приликом доласка у службене просторије полицијске станице. Лицима лишеним слободу по правилу се обезбеђује право на поверљив разговор са адвокатом. Извршеном контролом по препоруци утврђено је да се полицијски службеници ПС Лајковац већ придржавају свих препорука и није било уочених неправилности.

-ПС Мионица-

Полицијски службеници ПС Мионица приликом лишења слободу лица, одмах усменим путем упознају лице са правима и то посебно са правом на браниоца. По довођењу у службене просторије, лицу се уручује писано обавештење о правима кога му се гарантују као лицу лишеном слободу, међу којима је и право на браниоца. У наредном периоду стриктно ће се водити рачуна о протоку времена од тренутка упознавања лица са својим правима до тренутка приступа адвокату како би се смањила могућност евентуалног злостављања лица лишеног слободу максимално смањила.

У складу са СЕДМОМ препоруком НПМ, утврђено је по организационим јединицама следеће стање:

-ОКП-

Извештајем заштитника грађана похваљен је начин на који се у седишту ПУ Ваљево обавља лекарски преглед задржаних лица уз стриктно поштовање приватности прегледа као и поверљивост разговора задржаног лица и медицинског односно здравственог особља. Чињенице о обављеном лекарском прегледу се такође уписују у записнику о задржавању али се извештај о лекарским прегледима не налази са документацијом о задржавању.

-ПИ (седиште)-

Приликом лекраског прегледа лица, уколико екипа хитне службе долази у просторије Полицијске управе Ваљево, преглед лица се омогућује у једној од просторија, и по правилу полицијски службеник не борави у просторији за време лекарског прегледа,

осим уколико то захтевају радници хитне службе. Ако се лице води на пријемно одељење ЗЦ Ваљево лице се прегледа без присуства полицијских службеника осим уколико не захтева доктор. Лекарски извештаји о прегледу лица се више не узимају од страбне полицијских службеника, већ се сачињава извештај-белешка о обављеном разговору са доктором где се уписују повреде и број протокола под којим је заведен преглед.

-СПИ (седиште)-

Радници СПИ Ваљево приликом задржавања лица, омогућавају задржаном лицу да му се, на његов захтев или по процени полицијског службеника, пружи лекарска помоћ у просторији испред просторија за задржавање, а у којој се током прегледа не налазе полицијски службеници. Преглед се надгледа помоћу видео надзора, а уколико је потребан додатни преглед лица у здравственој установи, лице се превози возилом хитне службе, уз присуство полицијског службеника. Преглед у здравственој установи се такође обавља без присуства полицијског службеника, који се по правилу налази испред просторије у којој се обавља преглед и у просторију улази само на позив медицинског особља уколико исти захтевају помоћ или асистенцију полицијских службеника.

-ПС Уб-

У току 2021. године, до момента контроле, у Полицијској станици Уб није било доведених и задржаних лица којима је указивана лекарска помоћ. У ранијем периоду било је више таквих случајева где је пракса да се свим лицима која затраже лекарску помоћ иста омогући, а преглед лекара обезбеђује се и лицима према којима су употребљена средства принуде или имају других видљивих повреда. Указивање лекарске помоћи доведеним и задржаним лицима обавља се у просторијама ПС које су под видео надзором, тј. у просторији за задржавање, а када је то потребно лицу се указује лекарска помоћ у просторијама Дома здравља у Убу, а присуство полицијских службеника вршењу лекарских прегледа је опционо и зависи од одлуке поступајућег лекара. Чињенице о обављеном лекарском прегледу, указивању медицинске помоћи и евентуалним повредама лица евидентирају се у записник о задржавању. Медицинска документација о извршеном лекарском прегледу раније се налазила и у документацији о задржавању. У наредном периоду ће се поступити по препоруци и у предметима задржаних лица у дежурној служби ће се налазити лекарска документација.

-ПС Љиг-

У вези препоруке бр. 7 од стране старешине, извршена је контрола решења о задржавању која су донели пол. службеници ПИ Љиг у погледу да ли су лицима уручена права, време обавештавања чланова породице или других блиских лица, да ли записници о задржавању имају констатацију да је извршен лекарски преглед и да ли је обезбеђена приватност приликом прегледа за период од 01.01.2019. године до момента контроле. У 2019. години донето је 6 решења о задржавању: једном лицу је указана лекарска помоћ што је и констатовано у електронском записнику, у 2020. години до 30.03.2021. године није било задржаних лица по Закону о прекршајима. Такође је извршена и ванредна контролна делатност од стране старешине СПИ Љиг, са истим задатком као и старешини ПИ Љиг, али за временски период од 01.01.2020. године до момента контроле за решења о задржавању које су донели пол. службеници СПИ Љиг. У 2020. години евидентирано је 62 предмета задржаних лица сходно ЗОБС-у, у 27 предмета лица су желела да се обавести члан породице, у 3 случаја је извршен лекарски преглед у лекарској установи, у 2021 години до 30.03.2021. године евидентирано је укупно 19 задржавања у СПИ Љиг, у 8 случајева лица су желела да се обавести неко од чланова породице у 3 случаја је обавештен Одсек за странце у ПУ Ваљево, а у 1 случају је обављен лекарски преглед у Дому здравља у Љигу. У вези са наведеним поднети су извештаји где није било негативних запажања нити уочених неправилности.

-ПС Осечина-

Што се тиче лекарских прегледа задржаних лица у Полицијској станици Осечина, они се обављају ако задржано лице то захтева или уколико полицијски службеник сам процени да је задржаном лицу потребан преглед због тренутног здравственог стања. Лекарски преглед се обавља у просторијама Дома здравља у Осечини на тај начин што полицијски службеник не присуствује самом прегледу задржаног лица, изузев у случају када то лекар захтева због евентуалне агресивности лица ради спречавања напада, бекства или самоповређивања лица. У записник о задржавању се констатује чињеница уколико је обављен лекарски преглед, док се извештај лекара прилаже као доказ само у случају ако се исти односи на способност задржаног лица да буде задржан у службеним просторијама.

-ПС Лајковац-

У току 2021. године, до момента контроле, у Полицијској станици Лајковац није било доведених и задржаних лица којима је указивана лекарска помоћ. У ранијем периоду било је више таквих случајева где је пракса да се свим лицима која затраже лекарску помоћ иста омогући, а преглед лекара обезбеђује се и лицима према којима су употребљена средства принуде или имају других видљивих повреда. Указивање лекарске помоћи доведеним и задржаним лицима обавља се у просторијама ПС које нису под видео надзором, тј. у просторији за задржавање, а када је то потребно лицу се указује лекарска помоћ у просторијама Дома здравља у Лајковцу, а присуство полицијских службеника вршењу лекарских прегледа је опционо и зависи од одлуке поступајућег лекара уз обавезнобарем визуелно надгледање лица коме се пружа медицинска помоћ. Чињенице о обављеном лекарском прегледу, указивању медицинске помоћи и евентуалним повредама лица евидентирају се у записник о задржавању. Медицинска документација о извршеном лекарском прегледу раније се налазила и у документацији о задржавању. У наредном периоду ће се поступити по препоруци и у предметима задржаних лица у дежурној служби ће се налазити лекарска документација.

-ПС Мионица-

Извршеном ванредном контролном делатности у ПС Мионица, утврђено је да није било никаквих проблема нити примедби на вршење лекарског прегледа лица лишеног слободе, али ће се свакако препоруке узети у обзир у будућем раду како би се у потпуности обезбедила приватност прегледа лица лишеног слободе и поверљивост разговора са здравственим особљем.

У складу са ОСМОМ препоруком НПМ, утврђено је по организационим јединицама следеће стање:

-ОКП-

Полицијски службеници ОКП ПУ Ваљево су свим задржаним лицима пружили информације у писаном облику на језику који разумеју о свим својим правима од момента започињања полицијског поступања па све до момента доношења решења о задржавању а што задржана лица потврђују својеручним потписом. Извршена је контрола свих кривичних пријава којом приликом је у односу на осумњичене донето решење о задржавању за период од 01.01.2020. године и том приликом констатовали да у досадашњем раду полицијски службеници Одељења криминалистичке полиције нису задржаним лицима достављали примерак Записника о задржавању лица које сачињава шеф смене сталног дежурства Полицијске управе у Ваљеву.

Полицијски службеници ОКП ПУ Ваљево ће у будућем периоду задржаном лицу достављати примерак Записника о задржавању лица до 48 сати, а све у складу са наложеним мерама.

Извршена је контрола свих кривичних пријава поднетих од стране припадника Одељења криминалистичке полиције почев од 01. 09. 2020. године којом приликом је констатовано да све кривичне пријаве садрже све обавезујуће документе (констатације о извршеној провери за оружје у легалном поседу, записници о увиђају) Утврђено је да полицијски службеници приликом подношења одговарајућих писмена надлежним тужилаштвима обавештавају надлежне линије рада у вези поседовања оружја у легалном поседу.

-ПИ (седиште)-

Приликом довођења, лишења слободе или задржавања лица од стране полицијских службеника ПИ Ваљево, лицима се одмах на свом језику у писаном облику уручују права доведених и задржаних лица, где се лица потписују, а уколико лице одбије да потпише констатује се да су лицу уручена права и да је одбио да потпише.

-СПИ (седиште)-

Радници СПИ Ваљево свим лицима усмено, а по доласку у службене просторије и писмено, саопштавају права задржаног, односно ухапшеног лица на српском језику (није било случајева да се лица изјасне да не разумеју или да захтевају да им се права саопште/уруче на неком другом језику).

-ПС Уб-

Полицијски службеници Полицијске станице Уб сваком доведеном и задржаном лицу уручују права доведеног и задржаног лица у писаном облику и на одговарајућем језику који лице разуме и наведеним лицима омогућено је остваривање свих прописаних права.

-ПС Љиг-

У вези наведене препоруке полицијски службеници ПС Љиг приликом доношења задржавања лицима обавезно се уручују права лица на језику који разумеју и један примерак наведеног обавештења о урученим правима са осталим списима се налази у предмету.

-ПС Осечина-

Свако задржано лице које се задржава по било ком основу од стране полицијских службеника ПС Осечина, усменим и писаним путем се обавештава, на матерњем или језику који разуме, о свим правима која му припадају, и то од самог почетка задржавања, а сходно Правилнику о полицијским овлашћењима. Задржаном лицу се уручују права и он својим потписом то потврђује, као и време када су му наведена права саопштена, док уколико исти не жели да потпише, у форми забелешке се то констатује као и евентуални разлог таквог поступања и примедбе уколико их лице има.

-ПС Лајковац-

Полицијски службеници Полицијске станице Лајковац сваком доведеном и задржаном лицу уручују права доведеног и задржаног лица у писаном облику и на одговарајућем језику који лице разуме и наведеним лицима омогућено је остваривање свих прописаних права.

-ПС Мионица-

Полицијски службеници Полицијске станице Мионица сваком доведеном и задржаном лицу уручују права доведеног и задржаног лица у писаном облику и на одговарајућем језику који лице разуме и наведеним лицима омогућено је остваривање свих прописаних права.

У складу са ДЕВЕТОМ препоруком НПМ, утврђено је по организационим јединицама следеће стање:

Полицијски службеници ПУ у Ваљеву воде евиденцију доведених и задржаних лица у ЈИС МУП-а Р Србије која су задржана по било ком основу, било да је по Закону о Јавном реду и миру, Закону о Основама безбедности саобраћаја, Закону о прекршајима или ЗКП у којем се евидентирају све информације о времену које задржана лица проведу у полицијским просторијама. У претходно поменутих препорукама, утврђени су пропусти приликом уручивања записника о задржавању за лица која су задржана по ЗКП и у наредном периоду наведени пропуст ће бити отклоњен.

Што се тиче задржаних лица по ЗКП, наведену меру једино може одредити надлежно тужилаштво а због извршеног кривичног дела. Решења о задржавању се уручују пуномоћнику-адвокату којег ангажује такође надлежно тужилаштво, сходно чему задржано лице може преко свог или додељеног пуномоћника-адвоката остварити сва своја Уставом и Законом загарантована права! За лица која су задржана по ЗКП, не постоји могућност да одбију да потпишу решење о задржавању јер се иста уручују пуномоћнику-адвокату.

Задржаним лицима се омогућује задржавање решења о задржавању као и потврде о привремено одузетим предметима!!

Лица која су задржана по ЗКП, због немања адекватног простора и обезбеђења у тужилаштву, се спроводе у КПЗ за малолетнике у Ваљеву и њихово обезбеђење врше полицијски службеници ПУ у Ваљеву а до истека времена задржавања тј довођења до надлежног тужиоца или судије за претходни поступак уколико тужилаштво предложи одређивање притвора. Приликом обезбеђења лица задржаног по ЗКП, полицијски службеник који врши обезбеђење задржаног лица, у службеној белешци која је саставни део целокупног притворског предмета, уноси све битне детаље везано за понашање, захтеве и поступке задржаног лица.

У складу са ДЕСЕТОМ препоруком НПМ, утврђено је по организационим јединицама следеће стање:

-ОКП-

Полицијски службеници Одељења криминалистичке полиције не користе за задржана лица просторије за задржавање која се налазе у склопу службених просторија ПУ.

-ПИ (седиште) и СПИ (седиште)-

У седишту ПУ у Ваљеву постоје 2 просторије за задржавање лица у прекршајном поступку а које користе полицијски службеници ПИ и СПИ Ваљево. Обе просторије опремљене су лежајевима, душецима, потребном постељином, ћебадима и јастуцима. У наведеним просторијама, не постоји мокри чвор, већ се задржана лица по потреби воде у тоалет дежурне службе.

Такође, обе просторије су под константним видео надзором, као и просторије испред просторија за задржавање а видео снимак из просторија за задржавање се **чува 20 дана.**

-ПС У6-

У ПС У6 постоје 2 просторије за задржавање лица у прекршајном поступку. Обе просторије опремљене су лежајевима, душецима, потребном постељином, ћебадима и јастуцима. У наведеним просторијама, **постоји** мокри чвор.

Такође, обе просторије су под константним видео надзором, као и просторије испред просторија за задржавање а видео снимак из просторија за задржавање се **чува 14 дана**.

-ПС Љиг-

У ПС Љиг постоји 1 просторија за задржавање лица у прекршајном поступку. Наведена просторија је опремљена лежајем, душеком, потребном постељином, ћебадима и јастуком. У наведеној просторији, не постоји мокри чвор, већ се задржана лица по потреби воде у тоалет дежурне службе

Просторија је под константним видео надзором, а видео снимак из просторије за задржавање се **чува 30 дана**.

-ПС Осечина-

У ПС Осечина постоји 1 просторија за задржавање лица у прекршајном поступку. Наведена просторија је опремљена лежајем, душеком, потребном постељином, ћебадима и јастуком. У наведеној просторији, **постоји** мокри чвор.

Просторија је под константним видео надзором, а видео снимак из просторије за задржавање се **чува 15 дана**.

-ПС Лајковац-

У ПС Лајковац постоји 1 просторија за задржавање лица у прекршајном поступку. Наведена просторија је опремљена лежајем, душеком, потребном постељином, ћебадима и јастуком. У наведеној просторији, **постоји** мокри чвор.

Просторија за задржавање у ПС Лајковац није покривена видео надзором!

-ПС Мионица-

Полицијска станица Мионица не поседује опремљену и за ту сврху намењену просторију за задржавање, па из тог разлога, лица која су задржана у прекршајном поступку се воде у ПУ Ваљево (седиште) или ако су неким случајем попуњени капацитети у седишту, у неку другу полицијску станицу!

У току 2020 године, представници МУП-а и извођач радова су посетили наведену станицу, којом приликом су једну просторију у подруму зграде ПС Мионица „означили“ да се преуреди у току 2021 године а која би испуњавала све потребне услове за задржавање лица. У наредном периоду се очекује почетак радова на адаптацији поменуте просторије.

У складу са ЈЕДНАНАЕСТОМ препоруком НПМ, утврђено је по организационим јединицама следеће стање:

-ОКП-

Полицијски службеници Одељења криминалистичке полиције не користе за задржана лица просторије за задржавање која се налазе у склопу службених просторија ПУ, самим тим не обезбеђују ни исхрану за задржана лица.

За лица којима је надлежно тужилаштво одредило меру задржавања, оброке обезбеђује Казнено поправни завод за малолетнике у Ваљеву.

-ПИ (седиште) и СПИ (седиште)-

Након задржавања лица у просторијама за задржавање у седишту ПУ у Ваљеву, шеф смене дежурне службе обавештава Одсек за логистику који врше припрему хране-оброка за наведена лица. У зависности од дужине времена задржавања, Одсек за логистику обезбеђује довољан број оброка за задржана лица, поштујући верска и национална убеђења

-ПС Уб, ПС Љиг, ПС Осечина, ПС Лајковац и ПС Мионица, сва задржана лица по прекршајима, имају обезбеђен оброк или оброке у зависности од временског периода задржавања!

На основу свега напред наведеног, може се закључити да полицијски службеници ПУ у Ваљеву у веома великој мери поступају у складу са препорукама НПМ, али ће свакако у будућем раду на основу свих препорука НПМ унапредити и унифицирати своја поступања.

НАЧЕЛНИК ПОЛИЦИЈСКЕ УПРАВЕ

ПОТПУКОВНИК ПОЛИЦИЈЕ

Влада Јеринић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
Сектор за људске ресурсе
08 број: 15-15/21-1
Датум: 15.03.2021. године
Београд
ПВ/403-01

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
СЕКРЕТАРИЈАТ
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО 18.03.2021

Орг. Јед.	Број	Прилог	Вредности
02/4	072/3	—	40/21

СЕКРЕТАРИЈАТ

- секретару Министарства

ПРЕДМЕТ: Препоруке Заштитника грађана у обављању послова Националног механизма за превенцију тортуре – извештај о поступању поводом посете Полицијској управи у Ваљеву.

ВЕЗА: Акт Кабинета министра 01 број 178/21-9 од 10.03.2021. године

Сектору за људске ресурсе, путем електронске поште, достављен је извештај Заштитника грађана у обављању послова Националног механизма за превенцију тортуре, а у вези посете Полицијској управи у Ваљеву.

У наведеном извештају, Заштитник грађана је констатовао да „криминалистички инспектори нису похађали посебне обуке о техникама саслушања и понашања током саслушања“, као и да „ниједна полицијски службеник није похађао обуку за поступање према лицима са менталним сметњама“.

Сходно утврђеном, Заштитник грађана је од Министарства унутрашњих послова затражио информацију да ли су полицијски службеници Полицијске управе у Ваљеву похађали обуку обављању службених разговора и колико службеника је било укључено у тој обуци.

С тим у вези, обавештавамо Вас да је Центар за полицијску обуку Сектора за људске ресурсе током октобра 2020. године организовао и реализовао четири инструктивна семинара под називом „РЕАС модел за обављање службеног разговора“ који је похађало 64 полицијска службеника из Полицијске управе за град Београд и свих подручних полицијских управа, између осталих и Полицијске управе Ваљеву (2 полицијска службеника).

Одмах након реализације, а у складу са смерницама датим на инструктивним семинарима, полицијски службеници који су похађали ове семинаре (осим полицијских службеника из Полицијске управе Ваљеву) су у својим полицијским управама отпочели са реализацијом семинара „РЕАСЕ модел за обављање службеног разговора“ који је до сада похађало укупно 1.270 полицијских службеника. Полицијска управа у Ваљеву је актом 03.17.06-5463/2 од 24.11.2020. године обавестила Центар за полицијску обуку Сектора за људске ресурсе да није реализовала наведени семинар у својој управи, као разлоге за то навела је епидемиолошку ситуацију везану за пандемију заразне болести COVID-19 смањење броја радно ангажованих полицијских службеника и повећање обима посла.

У односу на смернице дате на поменутих инструктивним семинарима и чињеницу да је семинар „РЕАСЕ модел за обављање службеног разговора“ предвиђен Програмом стручног усавршавања полицијских службеника Министарства унутрашњих послова за 2021. годину 01 број 1621/2 полицијски службеници који су присуствовали инструктивним семинарима имају обавезу да са свих полицијских службеницима у статусу овлашћеног службеног лица у својим полицијским управама реализују наведени семинар.

ПО ОВЛАШЋЕЊУ
ЗАМЕНИК СЕКРЕТАРА МИНИСТАРСТВА

Милица Бончић